

פרשת תולדות- יצחק אבינו

בראשית פרק כה פסוק יט

(יט) וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק:

בראשית פרק כו פסוק טו-יח

(טו) וְכָל-הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עֲבָדֵי אַבְיֹו בְיַמֵּי אַבְרָהָם אַבְיֹו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיִּמְלְאוּם עָפָר:

(טז) וַיֹּאמֶר אַבְיִמֶלֶךְ אֶל-יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי-עֲצַמְתָּ-מִמֶּנּוּ מְאֹד:

(יז) וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיֵּחַן בְּנַחַל-גֶּרַר וַיֵּשֶׁב שָׁם:

(יח) וַיֵּשֶׁב יִצְחָק וַיַּחְפְּרוּ אֶת-בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ בְיַמֵּי אַבְרָהָם אַבְיֹו וַיִּסְתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרַי מוֹת אַבְרָהָם וַיִּקְרָא לָהֶן שְׁמוֹת פְּשֻׁמֹת אֲשֶׁר-קָרָא לָהֶן אַבְיֹו:

בראשית פרק כז פסוק כט-ל

(כט) אִם-תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה פֶּאֶשֶׁר לֹא נִגְעַנוּךָ וְכֹאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמָּךְ רַק-טוֹב וְנִשְׁלַחְךָ בְּשָׁלוֹם אַתָּה עֲתָה בְּרוּךְ יְהוָה:

(ל) לֹא יַעֲשֶׂה לָהֶם מִשְׁתָּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ:

רש"י בראשית פרק כה פסוק כז

יודע ציד - לצוד ולרמות את אביו בפיו, ושואלו אבא היאך מעשרין את המלח ואת התבן, כסבור אביו שהוא מדקדק במצות:

רש"י בראשית פרק כז פסוק א

(א) ותכהין - בעשן של אלו. דבר אחר כשנעקד על גבי המזבח והיה אביו רוצה לשחטו, באותה שעה נפתחו השמים וראו מלאכי השרת והיו בוכים וירדו דמעוניהם ונפלו על עיניו, לפיכך כהו עיניו. דבר אחר כדי שיטול יעקב את הברכות:

רש"י בראשית פרק כה פסוק יא

(יא) ויהי אחרי מות אברהם ויברך וגו' - נחמו תנחומי אבליים. דבר אחר אף על פי שמסר הקדוש ברוך הוא את הברכות לאברהם, נתיירא לברך את יצחק מפני שצפה את עשו יוצא ממנו, אמר יבא בעל הברכות ויברך את אשר ייטב בעיניו ובא הקדוש ברוך הוא וברכו:

בראשית פרק כז פסוק לג

(לג) וַיַּחְרַד יִצְחָק חֲרָדָה גְדֹלָה עַד-מָאד וַיֹּאמֶר מִי-אֶפְּאוּ הוּא הַצֶּדֶד-צִיד וַיָּבֵא לִי וְאֶכֶל מִכֶּל בְּטָרָם תִּבְּוֹא וְאַבְרָהָם גַּם-בְּרוּךְ יְהוָה:

בראשית פרק כז פסוק מב-מג

(מב) וַיַּגֵּד לְרַבְּקָה אֶת-דְּבָרֵי עֵשָׂו בְּנֵה הַגִּדְל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לַיעֲקֹב בְּנֵה הַקָּטָן וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה עֵשָׂו אֲחִיךָ מִתְנַחֵם לָךְ לְהַרְגֶּךָ:

(מג) ועתה בני שמע בקולי וקום ברחלך אל-לבו אחי חרנה:

בראשית פרק כח פסוק ב

(ב) קום לך פדנה אדם ביתה בתואל אבי אמך וקח-לך משם אשה מכנות לבן אחי אמך:

בראשית פרק כח פסוק ז

(ז) וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל-אֲבִיו וְאֶל-אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פְּדָנָה אָרָם:

מדרש תנחומא (בובר) פרשת שמות סימן טו

ר' אבא בר כהנא אמר כל מי שנכפל שמו יש לו חלק בשני עולמות, נח נח, אברהם אברהם, יעקב יעקב, משה משה, שמואל שמואל, והכתיב תרח תרח, אמר להם אף תרח יש לו חלק בשני עולמות, ולא מת אברהם אבינו עד שנתבשר ממעשה תרח אביו שעשה תשובה, שנאמר ואתה תבא אל אבותיך בשלום (בראשית טו טו), א"ל כל מה שסיגלתו מעשים טובים אני הולך אצל אבותי, באותה שעה בישרו הקדוש ברוך הוא ואמר לו חייך שעשה אביך תשובה לפיכך נכפל שמו תרח תרח.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף פט עמוד ב

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: מאי דכתיב כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירנו אתה ה' אבינו גואלנו מעולם שמך. לעתיד לבא יאמר לו הקדוש ברוך הוא לאברהם: בניך חטאו לי. אמר לפניו: רבוננו של עולם - ימחו על קדושת שמך. אמר: אימר ליה ליעקב דהוה ליה צער גידול בנים, אפשר דבעי רחמי עלייהו. אמר ליה: בניך חטאו. - אמר לפניו: רבוננו של עולם, ימחו על קדושת שמך. - אמר: לא בסבי טעמא, ולא בדרדקי עצה. אמר לו ליצחק: בניך חטאו לי. - אמר לפניו: רבוננו של עולם, בני ולא בניך? בשעה שהקדימו לפניך נעשה לנשמע, קראת להם בני בכורי, עכשיו בני ולא בניך? ועוד, כמה חטאו? כמה שנותיו של אדם - שבעים שנה. דל עשרין דלא ענשת עלייהו - פשו להו חמשיין. דל עשרין וחמשה דלילותא - פשו להו עשרין וחמשה. דל תרתי סרי ופלגא, דצלויי ומיכל ודבית הכסא - פשו להו תרתי סרי ופלגא. אם אתה סובל את כולם - מוטב, ואם לאו - פלגא עלי ופלגא עליך. ואם תמצא לומר כולם עלי - הא קריבית נפשי קמך. פתחו ואמרו: (כי) אתה אבינו. אמר להם יצחק: עד שאתם מקלסין לי - קלטו להקדוש ברוך הוא, ומחוי להו יצחק הקדוש ברוך הוא בעינייהו. מיד נשאו עיניהם למרום ואומרים אתה ה' אבינו גואלנו מעולם שמך.

מיוחד הוא יצחק מאחר העקדה, שחי בו רק רוח דעלמא דאתי, ומתוך גודל הופעת האור העליון עליו, הוא הוא החותם את מחשבת הסליחה לעתיד לבא, ולא יאמר בתשובה על שאלת בניך חטאו, ימחו על קדושת שמך, כמו אברהם ויעקב. כי קיום העולם, ועוצם החסד המביא לסליחה גמורה, לקוח הוא דוקא מרוח העליון, המתנשא ממעל לעלמא הדין, אשר על כן יוכל להתיותו תמיד, ולהשקיף עליו השקפה לטובה, בכל עומק פרטיותו וכלליותו, ומי שהוא למעלה מכל עולם הזה מוצא את כל טוב עולם הזה לפניו, וזורע ומוצא מאה שערים, והולך הלוך וגדל.

אורות הקודש - ג / קוק, אברהם יצחק בן שלמה זלמן הכהן / עמוד 166
הודפס מאוצר החכמה